

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Erfgoedverordening 2025
Datum:	8 juli 2025
Portefeuillehouder:	A. Schuurman
Decosnummer:	2000
Informant:	Robert Eisema r.eisemadalfsen.nl

Voorstel:

1. De erfgoedverordening gemeente Dalfsen 2025 vast te stellen.
2. De erfgoedverordening 2021 gemeente Dalfsen in te trekken.

1. Voorstel

1. De erfgoedverordening gemeente Dalfsen 2025 vast te stellen.
2. De erfgoedverordening 2021 gemeente Dalfsen in te trekken.

2. Wat is de kernboodschap?

De gemeente Dalfsen heeft een erfgoedverordening. In deze verordening staan taken, rollen en regels voor het erfgoed in Dalfsen. Deze verordening is belangrijk om het waardevolle erfgoed te behouden en te beschermen, maar is op onderdelen verouderd. Daarom is het zeer wenselijk om deze verordening aan te passen aan de laatste modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Hiermee voldoet de gemeente aan de laatste wet- en regelgeving, zoals de Omgevingswet.

3. Waarom dit voorstel?

De eerste aanleiding voor dit voorstel is een [VNG brief](#). In deze brief staat dat een verordening juridisch-technisch aangepast moet worden aan de Omgevingswet. Hiervoor stelde de VNG een modelverordening op.

De tweede aanleiding voor dit voorstel is het [erfgoedprogramma Dalfsen 2025-2030](#). Binnen de uitvoeringsagenda van dit programma is opgenomen dat we in 2025 de verordening aanpassen. Deze verordening is aangepast en lag zes weken ter inzage. Het college ontving geen zienswijze en stelt daarom voor om de aangepaste verordening ongewijzigd vast te stellen.

4. Wat hoop je met dit voorstel te bereiken?

De gemeente wenst het erfgoed te behouden en te beschermen, want:

- In het [coalitiedocument](#) staat dat de gemeente Dalfsen investeert in projecten die onze geschiedenis en deze eigenheid en cultuur verbinden. Dit biedt kansen voor de promotie van onze gemeente.
- In het [erfgoedprogramma](#) staat dat 'Werfgoed', het gemeenschapsgoud van Dalfsen, is voor de gemeente van onschatbare waarde en draagt bij aan de identiteit, geschiedenis, lokale kracht en bovenal de gemeenschapszin.

Om deze ambities waar te maken is het noodzakelijk om de juridische basis op orde te hebben. Na het aanpassen van de [verordening op de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit](#) is het nu tijd om deze verordening aan te passen. Deze verordeningen stelt de gemeente in staat om haar erfgoed te behouden en te beschermen. Hierin staan namelijk heldere regels voor inwoners en eigenaren van een gemeentelijk-, provinciaal- of rijksmonument.

5. Waarom moet dit besluit genomen worden?

1.1 De aanpassing van de verordening is verplicht onder de Omgevingswet

De aanpassingen zijn voornamelijk juridisch-technisch van aard en hebben geen grote beleidsmatige gevolgen, maar zijn wel wettelijk verplicht voor de naleving van de Omgevingswet.

1.2 De aanpassingen aan de verordening zijn zeer beperkt

Uit een vergelijking van de bestaande verordening met de modelverordening van de VNG blijkt dat de aanpassingen minimaal zijn. Het gaat om:

- Het juridisch-technisch verwijzen naar actuele wet- en regelgeving;
- Het actualiseren van definities en grondslagen;
- Een specifieke uitzondering voor grafmonumenten; en
- De mogelijkheid om een gemeentelijk beschermd cultuurofgoed, gemeentelijk beschermd verzameling en gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht aan te wijzen.

1.3 Er zijn geen zienswijze op de verordening

De aangepaste verordening lag van maandag 5 mei 2025 tot en met zondag 15 juni 2025 voor iedereen ter inzage. Het college ontving geen zienswijze op de verordening.

2.1 Nieuwe verordening vervangt de oude verordening

Om verwarring en/of conflicten te voorkomen vervangt de nieuwe erfgoedverordening gemeente Dalfsen 2025 de oude erfgoedverordening 2021 gemeente Dalfsen. Voor een soepele overgang is een specifiek artikel overgangsrecht opgenomen.

6. Kan het ook anders?

De aangepaste verordening niet vaststellen

Het is en blijft de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad om een verordening actueel te houden en in overeenstemming met hoger recht. Het niet aanpassen van een verordening kan leiden tot een verminderde kenbaarheid van de regels en daarmee tot juridische onduidelijkheid en onzekerheid.

7. Welke mogelijke risico's en kanttekeningen zien we?

Continu veranderde Omgevingsplan

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 ingegaan, maar de overgang naar deze wet loopt tot 1 januari 2032. Tijdens deze overgang verwerken de gemeenten de regels in verordeningen die over de fysieke leefomgeving gaan in een omgevingsplan. Dit is een aanzienlijke opgave die ook continu aan het veranderen is. Voortschrijdend inzicht kan leiden tot het opnieuw aanpassen van de verordening.

Aanwijzen van een gemeentelijk beschermd stads- en dorpsgezicht

De aangepaste verordening biedt de mogelijkheid om een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht aan te wijzen. Deze aanwijzing is een aanvulling op de bestaande maatregelen, zoals de welstandsnota, beeldkwaliteitsplan en gemeentelijke monumentenlijst.

Het aanwijzen van een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht heeft verstrekkende gevolgen. De gemeente moet deze gebieden namelijk beschermen in het omgevingsplan en voor alle ruimtelijke plannen rekening houden met de aanwezige cultuurhistorische waarden. De bewoners of eigenaren moeten bijna altijd een omgevingsvergunning aanvragen. Ook voor vergunningsvrije bouwactiviteiten, zoals het plaatsen van een dakkapel.

Deze verstrekkende gevolgen van een aanwijzing vereist een zeer zorgvuldige overweging. Het aanwijzen kan namelijk zorgen voor strengere regels, vertraging, hogere kosten voor eigenaren en hogere lasten voor de gemeente. Vooralsnog ziet het college dan ook geen directe aanleiding om een aanwijzing te overwegen.

8. Wat kost het?

Geen kosten, want het betreft een technisch-juridische aanpassing van een verordening.

9. Hoe betrekken we onze inwoners?

Vanuit het [vernieuwd beleid inwonersbetrokkenheid](#) wil het college o.a. zorgvuldige besluiten nemen en het vertrouwen in de lokale overheid vergroten. In de praktijk betekent dit dat een initiatief vanuit de gemeente, zoals het aanpassen van een verordening, begint bij het bepalen of de gemeente inwoners gaat betrekken. Voor het aanpassen van deze verordening was het betrekken van inwoners minimaal, want er was zeer weinig juridische of inhoudelijke ruimte.

Het college heeft desalniettemin besloten om iedereen de mogelijkheid te geven om zienswijze in te dienen. Iedereen kon kennis nemen van de aangepaste verordening via het [raadsinformatiesysteem](#), [gemeenteblad](#) en [kernpunten](#). Het college ontving uiteindelijk geen enkele zienswijze op de verordening. Ze ontving wel een verzoek voor een afspraak. Deze afspraak is ambtelijk beantwoord.

10. Hoe maken we het bekend?

Na het vaststellen van de verordening volgt een publicatie in het gemeenteblad en kernpunten.

11. Hoe gaan we verder?

Het vervolg bestaat uit de volgende stappen:

- Het publiceren van de erfgoedverordening gemeente Dalfsen 2025.
- Het intrekken van de erfgoedverordening 2021 gemeente Dalfsen.

12. Meer informatie bij dit voorstel

1. Erfgoedverordening gemeente Dalfsen 2025

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester
Michael Sijbom

de gemeentesecretaris,
Henry van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 8 juli 2025, nummer 2000;

overwegende dat:

- De Erfgoedverordening 2021 gemeente Dalfsen niet voldoet aan de actuele wet- en regelgeving;
- Een Erfgoedverordening juridisch-technisch aangepast moet zijn aan de Omgevingswet; en
- Een aanpassing aan de Erfgoedverordening wenselijk is om het erfgoed van de gemeente te behouden en te beschermen.

gelet op het belang van:

- Het behouden en beschermen van het erfgoed binnen de gemeente Dalfsen.
- Het in overeenstemming houden van de verordening met hoger recht om zo duidelijkheid en zekerheid te bieden aan inwoners, specifiek de eigenaren van monumenten.

gezien de verplichting uit:

- De grondwet, artikel 127;
- De gemeentewet, artikel 147 en 149;
- De omgevingswet, artikel 2.1; en
- De erfgoedwet, artikel 3.16 en 9.1.

b e s l u i t :

1. De erfgoedverordening gemeente Dalfsen 2025 vast te stellen.
2. De erfgoedverordening 2021 gemeente Dalfsen in te trekken.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 15 september 2025,

De raad voornoemd,

de voorzitter
Michael Sijbom

de griffier
Johan Paul de Groot